

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3389/2021
15.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Јелене Ивановић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јанићијевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, Одељење у Крагујевцу, ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 23/21 од 23.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 15.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у у Крагујевцу Гж 23/21 од 23.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у у Крагујевцу Гж 23/21 од 23.03.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Пазару П 7/19 од 08.11.2020. године, којом је одбијен тужбени захтев за утврђење да је поступањем тужене, приликом исплате накнаде штете тужиљи, по одлуци Европског суда за људска права из Стразбура, повређено начело једнаких права и обавеза грађана, чиме је извршена дискриминација тужиље, и обавезана тужиља да туженој накнади трошкове поступка у износу од 6.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...18/20) и утврдио да је ревизија тужиље неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се указује на битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која није предвиђена као разлог због којег се ревизија може изјавити, применом члана 407. ЗПП. У конкретном случају, другостепени суд је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права као правилну.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је Европски суд за људска права у Стразбуру донео одлуку по представци тужиље. Ова одлука није поднета у преводу са енглеског на српски језик, сходно одредби члана 240. став. 2. ЗПП. Из приложених исправа произилази да је тужиља по основу неисплаћене зараде из радног односа код послодавца ДД Текстилни комбинат „Рашка Холдинг“, по правноснажној пресуди домаћег суда и решењу о извршењу, поднела у 2013. години пријаву потраживања у предмету Привредног суда у Краљеву Ст.17/13, за износ неисплаћене зараде 872.900,00 динара, трошкова парнице и трошкова извршења. Тужиљи је 14.10.2015. године исплаћено 245.000,00 динара, путем исплатног налога Војвођанске банке. Тужиља тврди да је Министарство правде РС на основу пресуде ЕСЈП у поступку извршења другима исплатило знатно веће суме и да је дискриминисана у односу на друге раднике ТК „Рашка Холдинг“ а.д. Нови Пазар.

Пресудама нижестепних судова је одбијен тужбени захтев као неоснован, применом Закона о забрани дискриминације, са образложењем да главно обележје дискриминације је неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање у односу на лица ближе одређена у члану 2. став 1. тачка 1) овог закона, засновано на одређеном личном својству или претпостављеном личном својству, које тужиља није означила у поступку за заштиту по наведеном закону код тражења утврђења о постојању дискриминације при исплати накнаде штете по одлуци ЕСЈП, сматрајући да јој је потраживање исплаћено у нижем износу него другим радницима у истој ситуацији. Према изнетим околностима, оцењено је да се поступање органа тужене не може ценити као дискриминација у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације.

По налажењу Врховног касационог суда, ревизија није основана у оспоравању правилности донетих пресуда у овој правној ствари.

У ревизији се износи да дискриминација постоји због неједнаког третирања грађана, радника бивше ТК „Рашка“ који су добили одлуку о накнади штете од ЕСЈП, а која се односи на висину исплаћене накнаде за исте периоде потраживања накнада зарада и нематеријалне штете и с тим у вези да је заштиту требало пружити применом члана 36 Устава Републике Србије и члана 14 Европске Конвенције о људским правима. Ревизијом се у суштини указује и на непотпуно утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено.

У наводима о погрешној примени материјалног права, ревизија није основана.

Забрана дискриминације представља једно од основних начела Устава Републике Србије. У члану 21. Устава прописано је да свако има право на једнаку законску заштиту без дискриминације (став 2), и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета (став 3).

Одредбама члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1. Протокола 12. уз наведену конвенцију, у ставу 1. утврђена је општа забрана дискриминације у остваривању сваког права које предвиђа закон, тако што је прописано да ће се свако право које закон предвиђа остварити без дискриминације по било ком основу по раси, боји коже, вероисповести и политичком и другом уверењу, националном или друштвеном пореклу, повезаности са националним мањинама, имовини, рођењу или другом статусу, а ставом 2. прописано је да јавне власти неће ни према коме вршити дискриминацију по основима који су поменути у ставу 1.

Појам дискриминације и дискриминаторског поступања садржан је у члану 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, који под наведеним појмовима подразумева свако неоправдано прављене разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давања првенства), у односу на лица или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и у другим стварним, односно претпостављеним личним својствима. Као облици дискриминације предвиђени су непосредна и посредна дискриминација, повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање и понижавајуће поступање (члан 5.), док су посебни случајеви дискриминације прописани одредбама члана 15. до 27. Одредбом члана 15. овог закона прописано је да свако има право на једнак приступ и једнаку заштиту својих права пред судовима и органима јавне власти.

Имајући у виду наведену регулативу и утврђено чињенично стање, као и правило о терету доказивања у споровима за заштиту дискриминације, тужила у спроведеном поступку, у смислу члана 45. Закона о забрани дискриминације није учинила вероватним да је над њом извршена непосредна или посредна дискриминација, односно да се налазила у истој чињенично правној ситуацији као и друга лица за која држи да су исплатама повлашћена, а да није била једнако третирана. Странка која се суду обраћа захтевом за заштиту од дискриминације, дужна је да докаже да је било неједнаког поступања у истим ситуацијама, као и да означи своје лично својство због којег држи да је неједнако третирана, што тужила није учинила. Незадовољство странке исходима поступака пред судом или спроведених од стране органе управе, не може се тумачити као дискриминаторско односно дискриминацијом, на начин како је то у овом поступку неутемељено истицано. Зато, насупротив ревизијског истицања, правноснажном одбијајућом одлуком о тужбеном захтеву материјално право није погрешно примењено.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиље неоснована и одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Марина Милановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**